

"...

I- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ

10.9.1996 günlü dâva dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir :

"A.1. Yüksek Mahkemenizin aşağıda tarih ve sayıları yazılı kararlarına göre, Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlar Kuruluna ancak;

a) Belli konularda,

b) Amacı, kapsamı, ilkeleri, süresi ve bu süre içinde birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarılıp çıkarılmayacağı açıklanmak suretiyle,

c) Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler ayrık olmak üzere,

d) Zaruri, istisnai, öncelikli ve ivedi hallere münhasır olarak,

Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

2. Kamu personeli ile emeklilerin mali, sosyal ve diğer haklarının düzenlenmesi konularında, bu tarihe kadar çıkarılan pek çok yetki kanunları ile Bakanlar Kuruluna, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Örneğin;

- 01.05.1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2999,
- 19.03.1986 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3268,
- 28.10.1988 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3479,
- 09.06.1991 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3755,
- 27.06.1993 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3911,
- 18.05.1994 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3990,

Sayı Kanunlar gibi.

Ancak, bunlardan haklarında iptal davası açılmamış olan 01.05.1984 tarih, 2992 sayılı ve 19.03.1986 tarih, 3268 sayılı kanunlar hariç aşağıda sıralananlar, Yüksek Mahkemenizin belirtilen tarih ve numaralı kararlarıyla iptal edilmiştir:

- 3479 sayılı Kanun: 01.02.1990 tarih ve 64/2 numaralı Kararla,
- 3755 sayılı Kanun: 12.12.1991 tarih ve 27/50 numaralı Kararla,

Esas Sayısı:1996/61
Karar Sayısı:1996/35

- 3911 sayılı Kanun: 16.09.1993 tarih ve 26/28 numaralı Kararla,
- 3990 sayılı Kanun: 05.07.1994 tarih ve 50/44-2 numaralı Kararla,

3. Bilindiği gibi, yasama yetkisi Anayasanın 7 nci maddesine göre, Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bu yetki devredilemez.

Anayasanın 11 inci maddesinde de; Anayasa hükümlerinin, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel kuralları olduğu ve kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı, hüküm altına alınmıştır.

4. Mahkemeniz, kararlarında, çıkarılacak yeni Kanunlarla ilgili aşağıdaki görüşleri kabul etmiştir:

"Anayasanın 153 üncü maddesinin son fıkrasında, Anayasa Mahkemesi kararlarının, yasama, yürütme ve yargı organları ile yönetim makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı öngörülmüştür. Bu kural gereğince, yasama organı, yapacağı yeni düzenlemelerde, daha önce aynı konuda verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını göz önünde bulundurmak, bu kararları etkisiz kılacak biçimde yeni yasa çıkarmamak, Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilen kuralları tekrar yasalaştırmamak yükümlülüğündedir."

5. Yukarıda da açıklandığı gibi, Yüksek Mahkemenizin müstakar kararlarında; TBMM'nin Bakanlar Kuruluna ancak zaruri, istisnai, öncelikli ve ivedi hallere münhasır olarak Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verebileceği belirtilmiştir.

İptali istenen Kanunda, içerdiği hükümler bakımından yukarıda yazılı haller bulunmamaktadır.

B. Türkiye Büyük Millet Meclisince 31.8.1996 tarihinde kabul edilen 4183 sayılı "Kamu Personeli ile Emeklilerin Mali, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"nın amacı;

"Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin çalışmalarında etkinliği artırmak, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesini, maaş unsurlarının basitleştirilmesini sağlamak üzere, bunların ve emeklilerin mali, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerinde daha adaletli düzenlemeler ve değişiklikler yapmak amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir."

Şeklinde belirlenip, Kanunun "kapsam" maddesi de bu amaca uygun olarak;

"Çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnameler; genel bütçeli idareler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, bunlara bağlı birlikler, döner sermayeli kuruluşlar, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, bunların müesseseleri ve bağlı ortaklıkları ile 657 sayılı Kanunun geçici ve ek geçici maddelerine göre aylık ödeyen kuruluşlarda çalışanlar ile emeklileri kapsamaktadır."

Biçiminde düzenlenerek, Komisyonunda da bu şekilde benimsendiği halde, Meclis Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında verilen bir önerge ile;

Esas Sayısı:1996/61

Karar Sayısı:1996/35

"..VII. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörüldüğü şekilde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla özel ve özerk bütçeli Kamu araştırma ve geliştirme kuruluşlarında çalışan araştırmacı personelin mevzuatını yeniden düzenlemek ve üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek üzere, kamu araştırma kurumlarının görev, yetki ve teşkilatlarında yapılacak yeni düzenlemeleri kapsar."

Hükmü, maddeye ilave edilmiştir.

Tesbit edildiği üzere, Kanunun amaç ve ilkeler bölümünde yer almayan fakat "kapsam" maddesine sonradan eklenen bu hüküm, Kanunun "amaç", "kapsam" ve "ilkeler"e ilişkin maddeleri arasında uyumsuzluk ve çelişki yaratmıştır.

...

Sonuç ve Talep: Yukarıda arz ve izah edilen hususlar, emsal kararlarınız ve ilişkide sunulan deliller karşısında; 31.8.1996 tarih ve 4183 sayılı "Kamu Personeli İle Emeklilerin Mali, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu", bütünüyle Anayasa'nın 7, 87, 91 ve 153 üncü maddelerine aykırı bulunduğundan, Anayasa'nın 104 ve 150 nci maddeleri gereğince esastan iptaline ve evveleminde şartlar mevcut olduğundan "Yürütmenin Durdurulması"na karar verilmesini arz ederim.""